

Jaarverslag

2023

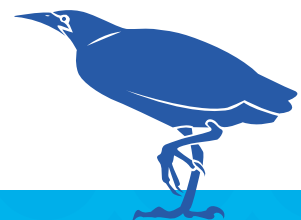
2023 is een bijzonder jaar geweest, immers, we bestonden 25 jaar. Klein begonnen in het centrum van Hoorn in 1998 maar al snel zijn we verhuisd naar Blokker. Een prachtige locatie met een mooi Milieucentrum en een Kijkboerderij midden in het ecologisch beheerde Natuurpark Blokweer met de natuurspeeltuin het Boezelbos en de Kloostertuin. Samen met heel veel partners organiseert MAK Blokweer een veelheid aan activiteiten op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid. De aantallen bezoekers aan ons centrum en het park spreken wat dat betreft voor zich. Zonder al onze medewerkers, het vaste personeel en de vele vrijwilligers, zou dat niet mogelijk zijn. Het bestuur is hen voor hun professionaliteit, kennis en inzet veel dank verschuldigd.

Financieel is 2023 een moeilijk jaar geweest. We zijn geconfronteerd met forse verhogingen van de lonen waarbij we niet zeker weten of deze achteraf volledig gecompenseerd gaan worden. Gelukkig heeft het geen effect gehad op onze prestatieafspraken met de

gemeente Hoorn. Wel hebben we zorgen over het kunnen aantrekken van nieuwe, kwalitatief goede, geschoolde vaste medewerkers. Deze zorgen hebben we ook kenbaar gemaakt bij de gemeente Hoorn.

Ja, ons 25-jarig jubileum is achter de rug, maar een schone, klimaat-neutrale en duurzame aarde is nog lang niet gerealiseerd. Daarom gaan wij door met al onze activiteiten die allemaal zijn gericht op bewustwording van en zorg voor onze leefomgeving, zodat er ook een toekomst is voor de toekomstige generaties. Wij rekenen daarbij op de steun van al onze partners, in het bijzonder de gemeente Hoorn, maar ook op al onze sponsors en donateurs. Samen kunnen we een leefbare aarde realiseren.

Henk Verheij,
voorzitter bestuur
MAK Blokweer

Doelstelling, beleid en activiteiten

De stichting MAK Blokweer stelt zich ten doel om in samenwerking met anderen de bewustwording van en inzicht in het belang van natuur, milieu en landschap te bevorderen. We doen dit door activiteiten te organiseren en faciliteiten beschikbaar te stellen aan bewoners van West-Friesland en in het bijzonder de gemeente Hoorn. Professionaliteit, laagdrempeligheid en bevoegenheid zijn daarbij kernwaarden.

De kerntaken van MAK Blokweer zijn het openstellen van het activiteitencentrum, het in bedrijf houden van een Kijkboerderij, het uitvoeren van Natuur en Milieu educatieve activiteiten en het beheren van een Natuurpark met natuurspeeltuin. Onze focus ligt op het uitvoeren van deze kerntaken en de maatschappelijke functie van MAK Blokweer. Goede contacten met diverse (sociaal) maatschappelijke organisaties dragen bij aan een intensief gebruik van de faciliteiten én aan de realisering van de centrale doelstelling.

Organisatie bestuur

In 2023 hebben er geen mutaties plaatsgevonden. Het bestuur vergadert maandelijks, met uitzondering van de maand juli. De vergaderingen worden bijgewoond door de manager.

Met de gemeente Hoorn is regelmatig constructief overleg op bestuurlijk en ambtelijk niveau. Uiteraard met onze portefeuillehouder de wethouder van Onderwijs, maar ook met andere portefeuillehouders in het kader van duurzaamheid, het beheer van de gebouwen, en het beheer van het Natuurpark en de natuurspeelplaats het Boezelbos. Daarnaast heeft het bestuur van MAK Blokweer, samen met de besturen van IVN West-Friesland uit Stede Broec en Hertenkamp Enkhuizen, regelmatig contact met de West-Friese gemeenten zonder een eigen milieucentrum over hun bijdrage aan de regionale Natuur en Milieu Educatie (NME).

medewerkers

Op 31 december 2023 werkten bij MAK Blokweer 6 mensen in vast dienstverband, 3 jaarcontractanten, 1 oproepkracht, en was er een vacature voor de functie manager.

Er waren 95 vrijwilligers werkzaam zowel op structurele basis als op projectbasis, waarvan 7 bestuursleden. Ook 5 jeugdvrijwilligers waren bij MAK Blokweer werkzaam.

In 2023 heeft MAK Blokweer 30 stagiairs ontvangen van diverse instellingen voor voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs. Hiervan waren 20 maatschappelijke stagiairs actief bij Natuurpark/Kijkboerderij en achter de balie in het bezoekerscentrum. De overige stagiairs hebben op de Kijkboerderij, in het park of bij NME hun werkzaamheden uitgevoerd.

Deskundigheidsbevordering vond plaats voor diverse medewerkers en vrijwilligers. De herhalingstraining Bedrijfshulpverlening werd bijgewoond door 9 medewerkers. 4 NME medewerkers hebben de NWT Conferentie van het Nederlands Instituut voor Biologie bijgewoond om hun kennis te vergroten.

Jubileum MAK 25 jaar

Op 6 maart 1998 is MAK Blokweer opgericht. MAK Blokweer bestond in 2023 dus al 25 jaar, dit betekent 25 jaar groene geschiedenis. Dit heeft MAK Blokweer natuurlijk niet zomaar voorbij laten gaan. Om dit te vieren heeft MAK Blokweer

verschillende feestelijke activiteiten georganiseerd.

Zo was er op 31 maart een Jubileumfeest waarop wethouder Bennis, vele vrijwilligers en belangstellenden aanwezig waren. Uit handen van wethouder Bennis ontvingen bestuursvoorzitter Henk Verheij en toenmalig manager Cynthia van Tuijl een Eenhoorn zegel ter ere van 25 jaar MAK Blokweer.

In dit jubileumjaar was Spring! dit jaar bijzonder feestelijk. Er was een interactieve dansvoorstelling van (dans)theatergroep plan d-, drie dansers en een muzikant. Zij begeleidden het publiek tussen de bomen, een dansante wandeling door Natuurpark Blokweer. Voor donateurs was het eerste tijdvak tijdens deze XL versie van 'Ontbijten met de geiten' heel speciaal. Daarnaast waren er tijdens Spring! MAK'S Biomarkt met gezellige kramen, een demonstratie schapenschieren, waren er diverse vilt workshops voor jong en oud en kon je door stadsdichter Levi Noë een persoonlijk (natuur) gedicht laten samenstellen.

Ter ere van het 25-jarig bestaan is een jubileummagazine uitgegeven. Dit magazine is speciaal samengesteld om bij 25 jaar MAK Blokweer, Theater van het landschap stil te staan. Hiervoor zijn interviews met medewerkers, vrijwilligers en bestuursleden gehouden, om de 25 mooie en inspirerende jaren in dit magazine uit te lichten. Alle vrijwilligers en medewerkers zijn hiervoor door een fotograaf op de foto gezet. Het magazine begint met een voorwoord van de burgemeester van de gemeente Hoorn, Jan Nieuwenburg, waarin hij vertelt over de 'Groene oase' om de hoek. Een magazine dat mensen in het zonnetje zet die lang aan MAK Blokweer zijn verbonden, (zeldzame) dieren en planten die bij ons te spotten zijn laat schitteren, en vooral laat zien voor wie en met wie MAK Blokweer de natuur laat beleven en verwonderen. Bij MAK Blokweer zijn ter ere van het 25-jarig bestaan T-shirts ontwikkeld met speciaal feestelijk '25-jaar-MAK logo'. Voor medewerkers maar ook een editie speciaal voor de verkoop in onze winkel.

Resultaten en Activiteiten

In 2023 hebben 9.842 bezoekers het bezoekerscentrum en 14.406 bezoekers het erf en de Rietkreek van MAK Blokweer bezocht. Er werden 341 activiteiten gereserveerd in het Scholenprogramma Omgevingsonderwijs. 2791 bezoekers zijn bij arrangementen en evenementen aanwezig geweest. De bezoekers van het Natuurpark en natuurspeelplaats het Boezelbos worden niet geteld maar het park met de natuurspeeltuin wordt zeer druk bezocht. In 2022 hebben leerlingen van 6 VWO voor hun profielwerkstuk een onderzoek naar het tellen van de parkbezoekers opgesteld. In 2023 is daadwerkelijk een beknopte telling uitgevoerd en op basis van die telling is de schatting dat er per jaar zeker 100.000 bezoekers komen in Natuurpark en Boezelbos.

publiciteit

Met regelmaat staat MAK Blokweer in de publiciteit. Zo worden radio-interviews gegeven, maar ook staan onze evenementen maandelijks in de regionale kranten. In het Noordhollands Dagblad zorgde dit jaar ons educatieve programma Expeditie Duurzaam voor een VO-school in Hoorn voor voorpagina nieuws. Voor promotie is MAK Blokweer aangewezen op free publicity. Onze website en sociale media worden actief ingezet en bekeken. Ook de mediakanalen van samenwerkingspartners zorgen voor gezamenlijke publiciteit.

beleven, leren, activeren

Natuur en Milieu Educatie

Aan het Scholenprogramma Omgevingsonderwijs hebben in 2023 7.656 leerlingen deelgenomen door te verwonderen, te beleven en bewust te worden van hun eigen rol. Hiervan werd voor 1346 leerlingen uit 63 groepen het project 'Zwerfafval, leer en ruim op!' gereserveerd.

Er werden 341 activiteiten gereserveerd waarvan 315 voor het primair onderwijs, 25 activiteiten waren voor het voortgezet onderwijs en 1 docententeam volgde een excursie. Er werden 9 leskisten gereserveerd.

Nieuw ontwikkelde activiteiten en lesmateriaal

Basisonderwijs

Expeditie Duurzaam

Het succesvolle project Expeditie Duurzaam is in 2023 flink vernieuwd. De 17 duurzame werelddoelen, de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties, stonden dit jaar centraal. De thema's Biodiversiteit, Energie en Water zijn actueler dan ooit. In het actieve ontdek en vooral doe-programma aan activiteiten zijn deze thema's dan ook de rode draad. Bij de start van Expeditie Duurzaam voerden de leerlingen een nulmeting uit om te ontdekken hoe duurzaam ze zelf zijn. Daarna volgde elke deelnemende groep een op maat gemaakt programma aan doe-activiteiten. Er werden nieuwe activiteiten aan het programma toegevoegd. Samen met andere organisaties zoals o.a. de Blauwe Schuit, Het Klimaatcircus, Grootouders voor het Klimaat West-Friesland, HVC, Hoogheemraadschap HHNK en Eneco hebben we een veelzijdig programma in de groepen 5 t/m 8 weten te brengen.

Hoornse Expeditie Duurzaam

Voor de Hoornse Expeditie Duurzaam schreven 10 basisscholen met in totaal 34 groepen zich in. Voor de Hoornse Expeditie Duurzaam werd hierbij net als vorig jaar gekeken naar de verduurzaming van Hoornse woonwijken waar de lessen voor de leerlingen herkenbaarheid in geven. In het najaar van 2023 voerden 5 scholen het programma uit. In het voorjaar van 2024 zullen de 5 andere scholen het project uitvoeren. In het najaar was wethouder Helling aanwezig op VO-school Werenfridus, waar de wethouder de start inluidde in de prachtige theaterzaal met de interactieve theatervoorstelling Het Klimaatcircus. Voor diverse deelnemende groepen was dit de start van het programma. Samen met wethouder Helling van de gemeente Hoorn maakten we een schitterende video waarin alle leerlingen o.a. werden uitgenodigd om in samenwerking met stadsdichter Levi Noë een gedicht te maken met als onderwerp duurzaamheid. De creatief gemaakte gedichten zijn in onze tentoonstelling in het najaar bewonderd door een talrijk publiek.

Expeditie Duurzaam in de gemeente Medemblik

Met de gemeente Medemblik samen organiseerden we voor 7 basisscholen, met in totaal 14 groepen, na de succesvolle edities van de Medemblikse Schooldag van de Duurzaamheid in 2023 de Medemblikse Expeditie Duurzaam. Naast de thema's die centraal staan in het programma kwam in deze editie het thema Afval door educatie in zwerfafval en opruimacties erbij en kwam het thema Voeding aan bod. De deelnemende basisscholen kwamen op de fiets met een groep leerlingen naar De Muijer in Medemblik om met wethouder Nijsingh deel te nemen aan de voorstelling van Het Klimaatcircus. Samen met de Buitendienst van gemeente Medemblik hebben een aantal groepen leerlingen onderzocht hoe het riool werkt en hoe waterbestendig het schoolplein is. De biodiversiteit is op elke school vergroot door met de leerlingen planten op het schoolplein te poten, een groot insectenhotel te bouwen en vogelhuisjes te timmeren. Wethouder Nederpelt heeft alle leerlingen via een videoboodschap uitgenodigd om een creatieve poster over duurzaamheid te maken. Uit de editie van vorig schooljaar heeft de prijswinnares haar

wens dit schooljaar in vervulling zien gaan. Zij won het realiseren van haar wens, een duurzame markt. Hiervoor opende zij samen met wethouder Nederpelt de Wognumse vrijdagmarkt met extra georganiseerde duurzame kramen. In de editie van dit jaar hebben leerlingen tijdens de lessen duurzame producten, zoals insectenhôtels en badzout gemaakt. De producten werden aan de klanten verkocht op deze duurzame markt. De opbrengst heeft de prijswinnares ingezet om twee fruitbomen in onze boomgaard te adopteren en plukmanden voor het fruit plukken aan te schaffen.

Schooldag van de Duurzaamheid in de gemeente Koggenland

Bij de derde editie van de Koggenlandse Schooldag van de Duurzaamheid deden 4 basisscholen met in totaal 15 groepen enthousiast mee aan het actieve doe-programma. Wethouder Krijnen van de gemeente Koggenland startte het project met een spetterende activiteit waarbij de leerlingen meer ontdekten over de energieketen. Sommige groepen ontvingen op school het repair café, waarbij kapotte materialen van de leerlingen, meegebracht vanuit huis, door de vrijwilligers van het repair café direct werden gerepareerd. Aan het einde van het programma noteerden alle leerlingen hun tips over gezonde voeding op een speciale tipkaart, welke een jury bestaande uit o.a. wethouder Krijnen van gemeente Koggenland heeft ontvangen en gejureerd. De gemeente Koggenland reikte na afloop van het project aan de deelnemende scholen, een grote kweekbak uit met zaden voor bloemen voor op de schoolpleinen.

Voortgezet Onderwijs

Voor brugklasleerlingen van een Hoornse voortgezet onderwijs school is de excursie met de workshop 'Eten uit de natuur' succesvol uitgevoerd. Diverse groepen leerlingen zijn in het Natuurpark Blokweer samen met een gids van MAK Blokweer op zoek gegaan naar eetbare natuur in het Natuurpark. Zij leerden over de geschiedenis en toepassingen van planten in voeding en bijvoorbeeld huidverzorging. Leerlingen van een VO-school uit Grootebroek kwamen met al hun brugklassen langs bij MAK Blokweer om een maatwerk activiteit uit te voeren over windmolens en zonne-energie. Een andere VO-school uit Hoorn heeft het programma Expeditie Duurzaam op school uitgevoerd. Alle brugklassen van deze school volgden een op maat gemaakt programma. Zij leerden over gezonde voeding in de workshop Voeding 'Een kijkje in ons eten', door gastdocent Sil de Weerd van Beter (w)eten. De leerlingen gingen aan de slag met onderzoek over duurzaamheid in de textielindustrie en aansluitend met oude kledingstukken nieuwe kleding ontwerpen tijdens de workshop Textiel 'mode upcyclen' door gastdocent Ella Siekman van Es-Cape. Ze leerden van lessen gegeven door MAK Blokweer over biomimicry, vertalen van de kennis van de natuur naar innovaties, over het nut van recycling en (zwerf)afval en leerden over hoe zinvol Isoleren van je huis is. Voorafgaand aan al deze lessen deed elke groep leerlingen mee aan de interactieve voorstelling van Het Klimaatcircus door 'Stichting Op Roet'.

Bijstellen en evalueren

Voortdurend wordt gestreefd naar een optimale aansluiting bij relevante thema's in het onderwijs. MAK Blokweer heeft een stimulerende en faciliterende rol ten aanzien van ondersteuning van het onderwijs. Dit is gericht op het ondersteunen van de leerkrachten om bij leerlingen vaardigheden, inzichten en houding te ontwikkelen die nodig zijn voor het opbouwen van een goede relatie met natuur en milieu. Sleutelwoorden zijn: verwonderen, beleven en bewustwording creëren.

Recreëren

Publieksactiviteiten

In 2023 zijn volop publieksactiviteiten georganiseerd. Op onze locatie werd met begeleiding van medewerkers van MAK Blokweer flink gespeurd tijdens speurtochten en werden routes bewakend. In de meivakantie boden we samen met Cinema Oostereiland een combinatie van de film 'Onder het Maaiveld Junior' en de activiteit 'Bodemdierenavontuur' aan. Tijdens deze activiteit gingen kinderen met een bodemdieren-zoekkaart bodemdieren speuren. In de zomervakantie was de zomerse activiteit 'Watersafari'. Hierbij maakten de kinderen een wandeling door de Rietkreek en vonden de meest bijzondere waterdieren. Tegelijk was deze activiteit gekoppeld aan de landelijke actie waterdiertjes.nl waarbij bezoekers meedoen bij het inventariseren van de biodiversiteit in en rondom het water. De Kerst- en Paasspeurtocht werden dit jaar zeer goed bezocht. In de rietkreek, de weides en op ons erf en in de tuinen werd druk gespeurd naar letters en plaatjes.

Er zijn in totaal 698 routes, speurtochten en doe-het-zelf activiteiten gereserveerd en ondernomen.

Het lente festival SPRING! trok 1.054 bezoekers. Deze jubileumeditie samen met MAK'S Biomarkt en interactieve activiteiten en demonstraties over vilten en scheren was voor jong en oud een groot succes.

Het herfst festival Theater van de Nacht werd in dit jaar vanwege het 25-jarig bestaan op een andere manier uitgevoerd. Tim Knol heeft 55 bezoekers tijdens een spectaculaire wandeling in de avond door het Natuurpark meegenomen in de beleving van natuur en muziek.

Het jaarlijkse evenement de Levende Tuinen-dag in maart en de Blokweermarkt in juni, de speciale MAK'S Biomarkt edities hebben vele bezoekers getrokken om mooie plantjes en andere producten aan te schaffen.

Naast de publieksactiviteiten biedt het MAK voor bijeenkomsten van diverse aard faciliteiten en arrangementen. 515 volwassenen hebben gebruik gemaakt van arrangementen en zaalgebruik. 111 kinderen met begeleiders hebben aan 13 themafeestjes deelgenomen. Jaarrond ontvingen we 2 keer per week groepen van de buitenschoolse opvang. De dagbestedingsgroep van Esdégé Reigersdaal is het hele jaar actief geweest op onze locatie. De wandelgroep van de stichting Gezond Natuurwandelen wandelde elke woensdag met MAK Blokweer als start- en eindlocatie.

Gebouwen

MAK Blokweer beschikt over 2 gebouwen: een kijkboerderij en een bezoekerscentrum. Beide zijn eigendom van de gemeente Hoorn. Energie technisch zijn bij beide gebouwen nog wel verbeteringen aan te brengen. En, het bezoekerscentrum kampt ook in 2023 nog altijd met wateroverlast wat ons regelmatig hindert bij activiteiten. Sinds de ingebruikname nu 21 jaar geleden, is nog altijd onduidelijk waar de lekkage zit, en onderzoek hiernaar loopt nog steeds.

MAK's Kijkboerderij

Het dierenbestand telde op 31 december 2023 15 Mergelland schapen en 2 Zwartbles schapen, 13 Nederlandse Landgeiten, 2 Bonte Bentheimers (varkens), 2 Noord-Hollandse Blauwen, 2 Welsumer en 2 Dubbelgezoomde Barnevelders (kippen), 10 konijnen, 4 tamme ratten, 4 kleurmuizen en 1 boerderijkat. In de vliindertuin en in de Kloostertuin werden bijenvolkeren verzorgd door imkers Ton Vrededor en Bert Balk. Het dierenbestand is een momentopname. Gedurende het jaar worden er bijvoorbeeld dieren geboren, overlijden er dieren en worden dieren verkocht.

Lammertijd

De lammertijd van 2023 liep eigenlijk redelijk voorspoedig. We hadden 12 geitlammeren en 32 schaaplammeren. Om verschillende redenen zijn er in 2023 helaas 3 geiten overleden. Ook hadden onze geiten last van wormresistentie. Dat betekent dat de wormmiddelen die gebruikt worden niet meer werken. Samen met de dierenarts zijn we aan het onderzoeken wat we hieraan kunnen doen. Onze schapen hadden hier gelukkig geen last van en ook onze lammeren groeiden allemaal mooi op.

Blauwtong

In 2023 werd in Nederland blauwtong geconstateerd. In september werden bij MAK Blokweer de eerste schapen ziek. Door bloedonderzoek te doen werd duidelijk dat deze schapen de ziekte blauwtong hadden. Veel dieren hebben we daarom uit hun lijden moeten verlossen. De dierenarts kwam hiervoor met regelmaat euthanasieren. Op het moment van de uitbraak van blauwtong waren alle lammeren van 2023 nog bij MAK Blokweer. Uiteindelijk hebben we 29 schapen en 1 geit moeten laten inslapen. Door het verlies van de vele dieren was dit een verdrietige tijd. We hebben veel van onze fokschapen verloren. Dit betekent dat we het aankomende jaar minder lammeren gaan krijgen.

Lammerenkeuring

De landgeitenkeuring stond in de planning om te laten plaatsvinden op het terrein van MAK Blokweer. Dit hebben we helaas moeten afzeggen, doordat de blauwtong om zich heen greep. De lammerenkeuring kon gelukkig wel plaatsvinden. Van onze ooilammeren hebben gelukkig de meesten blauwtong overleefd. Dat betekende dat we 7 lammeren konden laten keuren. Dit was voor ons een lichtpuntje aan de horizon. We hadden zelfs een schaap dat in aanmerking kwam als kampioen van het jaar. Ons schaap Truus haalde maar liefst 98 punten. Dit betekent een zeer succesvolle keuring, waar we met recht erg trots op zijn. De rest van de kudde behaalde net als Truus een ontzettend mooi resultaat op de keuring. Dit betekende wederom allemaal eerste klas dieren.

Kijkboerderij en voedseltransitie

Een aantal lammeren en onze varkens worden jaarlijks geslacht. Hun vlees wordt in pakketten verkocht aan liefhebbers. Door het slachten houden we mede de zeldzame huisdierrassen in stand. We maken bezoekers bewust van biologische vleesproductie, met aandacht voor de natuur. Het aantal dieren dat we houden is afgestemd op het aantal hectare weidegebied. De CO2 uitstoot per dier is hiermee zo klein mogelijk en in balans met het landschap. Hier komt het concept Kijkboerderij goed tot zijn recht. Samen met de vliindertuin en moestuin biedt dit bezoekers een kijkje in een natuur-inclusieve boerderij, op kleine schaal.

Tuinen en markten

In 2023 hebben we in de moestuin een omslag gemaakt. De moestuin is nu veel meer in balans. Naast de gewassen is er een veelzijdigheid aan bloemen gezaaid in de tuin. Deze bloemen trekken weer veel insecten aan. Zo dient de moestuin meerdere doelen dan alleen het opkweken van gewassen en verruimen we ook in onze eigen moestuin de biodiversiteit. Een basisschool onderhoudt van maart tot september met een groep leerlingen in de moestuin hun schooltuin.

De maandelijkse MAK'S Biomarkt werd dit jaar door vele bezoekers bezocht. Velen kwamen trouw hun boodschappen of producten op de markt halen. De standhouders van de markt zijn blij met de huidige klandizie en opzet van MAK'S Biomarkt. Dit jaar organiseerden we de Biomarkt van maart tot en met oktober en deze trok 3.085 bezoekers.

Natuurpark Blokweer

Met het ecologisch beheer van het Natuurpark Blokweer ter grootte van 16 hectare zijn 752 betaalde arbeidsuren gemoeid geweest. Daarnaast staken nog eens 30 vrijwilligers en 20 stagiairs bij elkaar 5.448 uur in het onderhoud. Naast twee vaste dagen met een natuurparkploeg organiseren we eens in de maand een Landwerkdag om onder andere grote klussen aan te pakken. De Kloostertuin kent een actieve groep vrijwilligers die de kruidenrijke tuin met bijenstal onderhoudt. Zaden uit de tuin worden verkocht in het bezoekerscentrum van MAK Blokweer. Planten uit de Kloostertuin worden verkocht op MAKS' Biomarkt en tijdens de Levende Tuinen dag.

Biodiversiteit en Klimaatadaptatie

Door delen van het park te verschralen krijgen diverse soorten gewassen een kans. Het gevolg is meer soorten planten, insecten, vogels en slootlevens. De natuurvriendelijke oevers zorgen samen met het aanwezige helofytenfilter van waterzuiveringsproject de Rietkreek voor schoon water en leveren een bijdrage aan klimaatadaptatie.

Waarnemingen en soorten

In het natuurpark hebben we ook in 2023 weer volop kunnen genieten van de aanwezigheid van de ijsvogels. Wanneer je het geluid kunt herkennen zijn ze niet te missen. Dan is het prachtig om ze voorbij te zien razen. Als een blauw bolletje met een oranje buik. Vogels die maar zelden tot niet gezien worden, noemen we dwaalgasten. Een heel bijzondere voorbijganger was de pijlstaart. Dat was een verrassende en bijzondere waarneming in het natuurpark. Het betreft een eendensoort die op de rode lijst staat van Nederlandse broedvogels, en als zodanig als bedreigde soort bekend staat. We hebben gelukkig, hoewel maar kort, van deze vogel kunnen genieten.

De ooievaar was hier op het kadettenland een andere mooie waarneming. In april 2023 verscheen deze gast ten tonele. De schapen en de geiten met lammeren huppelden vrolijk door de wei, toen er opeens de ooievaar te zien was. Na een kort verblijf bij MAK Blokweer heeft de Ooievaar zijn reis vervolgd. De grote afwezige dit jaar was de nachtegaal. Er zijn geen aanwijzingen waarom deze vogel dit jaar niet gezien is.

Paden

De paden in het natuurpark zijn aan vervanging toe. Dit jaar hebben we een start gemaakt om in ieder geval de brughoofden mooi af te laten lopen. Daarnaast is een heel pad in het losloopgebied vernieuwd. De overige delen van het park willen we graag aanpakken en vernieuwen, maar aangezien dit een flinke kostenpost met zich meebrengt is dit naar de toekomst doorgeschoven. We willen daarom in 2024 een meerjaren onderhoudsplan maken.

Insectenhotel en amfibieënhotel

In het begin van 2023 is een insecten- en amfibieënhotel gerealiseerd bij het Poelendal. Dat is een klein gebied vlakbij natuurspeeltuin het Boezelbos. In dit gebiedje leven onder andere kikkers en salamanders. Deze dieren overwinteren door ergens diep weg te kruipen op een beschutte plek. Een insectenhotel, voor allerlei soorten insecten, is voor het natuurpark van meerwaarde. Een Insectenhotel is voor insecten in de zomer een nest- en

rustplaats, in de winter is het hotel geschikt om te overleven. Hierdoor hebben we in ons park uiteindelijk een goede variatie aan insecten. In een gebied deze beide hotels combineren heeft geresulteerd in een mooi geheel.

Een lijst van plantensoorten die voorkomen in het Natuurpark staat op onze website, samen met een verslag over het beheer van Natuurpark Blokweer in 4 seizoenen.

Samenwerking Groene organisaties

Met de KNNV werkte MAK Blokweer samen bij de Natuur- en Levende Tuinen-dag die jaarlijks door MAK Blokweer wordt georganiseerd.

Duurzame stad, regio en provincie

MAK Blokweer werkt samen met duurzame stad/gemeente Hoorn, gemeente Koggenland, gemeente Medemblik en diverse andere organisaties aan onderwijsprogramma's met de thema's duurzame energie, circulaire economie en klimaatadaptatie.

Het Scholenprogramma Omgevingsonderwijs maakt deel uit van NME Westfriesland, een samenwerkingsplatform met Hertenkamp Enkhuizen en IVN West-Friesland.

MAK Blokweer is betrokken bij het breed provinciaal overleg NME-centra Noord-Holland, Jong Leren Eten, en bij de vereniging Gemeenten voor Duurzame Ontwikkeling (GDO). Ook hebben we contact met de Hoornse Klimaatburgemeester.

Bij het project Expeditie Duurzaam in de gemeente Hoorn zowel in de gemeente Medemblik werkten we samen met het Centrum voor Kunstzinnige Vorming de Blauwe Schuit, de stadsdichter van de gemeente Hoorn Levi Noë, de buitendienst/rioldienst van de gemeente Hoorn en in de gemeente Medemblik met de rioldienst/buitendienst. Verder hebben we samengewerkt met Theatergroep Op Roet met de voorstelling Het Klimaatcircus, VO-school Tabor College locatie Werenfridus, Grootouders voor het Klimaat West-Friesland, Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, HVC en Eneco.

Bij het project Schooldag van de Duurzaamheid werkten we samen met de gemeentelijke rioldienst van de gemeente Koggenland, HVC, Repair Café Obdam, Westfriesse Bibliotheken locatie Obdam, Voedselbank West-Friesland en stadsbeheer gemeente Koggenland.

Voor het programma Expeditie Duurzaam voor een VO-school in de gemeente Hoorn werkten we samen met 'Het Klimaatcircus', van Stichting Op Roet, 'Een kijkje in ons eten', van Beter (w)eten, 'mode upcyclen' van Es-Cape en via de buitendienst van de gemeente Hoorn hebben we afvalgridders bij de klassen in kunnen zetten. Voor onze GPS-route werken wij samen met Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Bij de zomervakantieactiviteiten werkten we samen met Cinema Oostereiland Hoorn. Theatergroep Plan d- met de voorstelling BOOM maakte deel uit van onze spectaculaire feestelijke editie van Spring! Bij het Theater van de Nacht werkten we samen met muzikant Tim Knol.

Markten

Tijdens de MAKS' Biomarkt werken we samen met onze vaste standhouders. Rico's Biokazen, Bakkerij Raat, Grutterswinkel de Glazen Pot, ProeVkantoor, Robert Pfeiffer vaste plantenkwekerij en Cantos Import de betere Olijfolie. Daarnaast hebben we vele wisselende standhouders die een mooie aanvulling zijn op onze MAKS' Biomarkt.

BSO

Sinds 2011 werkt MAK Blokweer samen met Stichting Kinderopvang Hoorn. Zij gebruiken Natuur BSO locatie de Molshoop voor samengestelde groepen waarbij ouders hun kinderen kunnen inschrijven om deel te nemen aan Natuur BSO de Molshoop. De kinderen helpen bij de dierv verzorging op de boerderij, doen buitenactiviteiten en spelen op het groene terrein.

Dagbesteding

MAK Blokweer heeft een contract voor dagbesteding met Esdégé Reigersdaal. Op de afdelingen balie, boerderij en natuurpark helpen cliënten met werkzaamheden en worden zij begeleid door medewerkers van Esdégé Reigersdaal in afstemming met medewerkers van MAK Blokweer.

Financiën

Cijfers

Vanuit financieel oogpunt was 2023 een moeilijk jaar resulterend in een negatief netto resultaat. In de bijlage bij dit jaarverslag zijn de exacte resultaten gepresenteerd. Naast de verschillende subsidiebatens van de gemeente Hoorn, bestaan de inkomsten uit sponsorbijdragen, giften, en inkomsten uit evenementen, activiteiten, balieverkoop, verhuur, samenwerking en scholenprogramma. Daarnaast zijn ook inkomsten verkregen via projecten in de gemeenten Medemblik, Koggenland en Opmeer.

De personeelskosten beslaan ongeveer 75% van de omzet. De overige uitgaven betreffen o.a. het ecologisch onderhoud van Natuurpark Blokweer en natuurspeeltuin Het Boezelbos, het instandhouden van het dierenbestand, de aanschaf van middelen voor de activiteiten, en de exploitatie van de gebouwen. MAK Blokweer is in 2023 wederom gesteund door sponsors en donateurs. Zij droegen zowel financieel als in natura bij.

Subsidieverstrekkers en samenwerkingspartners

In 2023 hebben de volgende fondsen en stakeholders het werk van MAK Blokweer ondersteund:

Provincie Noord-Holland, Gemeente Hoorn, Prins Bernard Cultuurfonds, Rabobank Midden Westfriesland, Toekomstgroep, GP Groot, TBO, Fonds NME, Duurzame Stad Hoorn, Vrijwilligerspunt West-Friesland, Stichting Kinderopvang Hoorn, Landschap Noord-Holland, Hertenkamp Enkhuizen, IVN West-Friesland, Dimgray, Reakt, BDO Accountants, Hoogheemraadschap Hollands

Noorderkwartier, Gemeente Medemblik, Gemeente Opmeer, Gemeente Koggenland, Oranjefonds, Esdégé Reigersdaal, Voor een mooie stad, Kidsproof.nl, De Bolster, Cartridge City, Stichting Zabawas, Simon Levelt, Karsten Travelstore, C. Wit & Zn. BV., Rozemond Tentoonstellingen, Stichting Het Glaswerk, Kruid en Dier, Het Schilderpaleis, Ooms Bouw en Ontwikkeling, Andere Koek Producties, Vlaar Groep, Univé Ledenfonds, Stichting Blokkersfonds en Stichting Koeman-Leegwater.

Zie www.mak-blokweer.nl voor een actuele sponsorlijst.

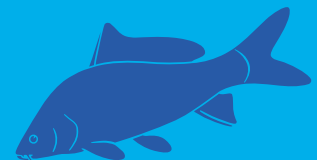
Vooruitblik

Ons 25-jarig jubileum is achter de rug, maar we gaan onze kerntaken met veel enthousiasme voortzetten. Zo zullen op het terrein van MAK Blokweer in het komende jaar verschillende veranderingen plaatsvinden. We zullen een nieuw kippenhok realiseren. De hooiklamp die de eerste aanblik vormt op ons terrein wanneer je binnenkomt, zal een heuse renovatie ondergaan. Daarnaast komt er in de moestuin een schitterende plantenkas en zal de indeling van de moestuin worden veranderd zodat de beleving in de tuin beter tot zijn recht komt. De banken en de bebording in het natuurpark van MAK Blokweer worden vernieuwd, waardoor de vele bezoekers gemakkelijker wegwijs kunnen worden in ons park en plaats kunnen nemen op een prachtige stek in ons natuurgebied.

Duurzaam verder ontwikkelen

Ook gaan we de komende jaren onze duurzame onderwijsprojecten voor de gemeente Hoorn, de gemeente Koggenland en de gemeente Medemblik vernieuwen en voortzetten. Bij deze projecten wordt samengewerkt met (lokale) organisaties, bedrijven en initiatieven op het gebied van duurzaamheid, klimaat en biodiversiteit. Veelzijdige biodiversiteit, water en energie hangen samen met deze thema's en zullen deel uitmaken van de programma's.

Het ecologische beheer van het Natuurpark en de Kijkboerderij zetten we uiteraard ook voort. Schone energie, een grotere biodiversiteit en klimaatvriendelijk waterbeheer zijn synoniem aan de locatie van MAK Blokweer. Het team bevlogen vaste medewerkers en de bijna 100 vrijwilligers van MAK Blokweer zetten zich voortdurend in om inwoners, scholen en organisaties te betrekken bij een natuurlijke en groene omgeving. MAK Blokweer 25 jaar jong een groene oase, op naar de 50, met groene en bloeiende jaren!

MAK Blokweer
theater van het landschap

Kloosterhout 1-2
1695 JC Blokker
Tel. 0229 - 266344

info@mak-blokweer.nl | www.mak-blokweer.nl